

„Lueger — Svoboda“,

bil bi najkrajši naslov za drugo dogodbo, katera se je pričela minuli četrtek in je bila sklenjena v soboto.

Dr. Lueger govoril je pri šolskem nadzorstvu ter omenjal krika, ki odmeva iz liberalnih časnikov, da je po Lichtenstein ovem predlogu v nevarnosti „državno“ šolsko nadzorstvo. V obširnem govoru je potem Lueger dokazal, da so krajni, okrajni in deželni šolski sveti vsaj dunajski zgolj pristaši liberalno-judovske stranke in prav tako se morajo jemati šolski nadzorniki izmed oseb, ki spadajo k judovsko-liberalni stranki. Krik, ki se čuje, moral bi se toraj glasiti po Lichtenstein-ovem predlogu je v nevarnosti judovsko-liberalno šolsko nadzorstvo.

Koncem svojega govora dodal je Lueger zgodbico z nemško-češke, z mestica Tachau, kjer je svoj čas županoval sedanji poslanec Svoboda. Lueger kazal je, da se je Svobodu v enem tamošnjih časnikov očitalo, da je goljufal s ponarejanjem pisem, da je po krivem prisegel, da si politični nasprotniki njegovi ne upajo na tamošnji pošti, dokler je bil Svoboda poštar, oddajati pisem ter je dostavil, da so poročila njegova o teh dogodbah tako zanesljive, da jih mora smatrati za resnična.

Svoboda se na to izgovarja in sklepa s tem, da Lueger-ja imenuje „obrekovalca, častisnedeža in lažnika“. — Lueger pa ni bil nikakor iznenaden po teh besedah ter odgovori, da ga človek, ki molče spravlja taka očitavanja in ne toži časnika, kateri mu očita goljufijo in krivo prisego, ne more žaliti, dokler njemu (Luegerju) ne da prilike pred odsekom zbornice vse to dokazati.

Še le potem zahteval je Svoboda tak odsek v smislu § 58. opravnega reda. Odsek 9 členov, zbran iz oddelkov zbornice dopustil je sicer, da Lueger predloži svoje dokaze, pa oziral se ni na nje, temveč predlagal je zbornici, da Lueger-ju izreče „ukor“ za to, ker je Svobodu rekel, da je sramota nemškega ljudstva. V soboto reševalo se je to vprašanje, in Lueger iskal si je sam zadostenja s tem, da je prečital javno vse dokaze svojega očitavanja.

To je pouzročilo, da se je skoraj vsa desnica in velik del levece odtegnil dotičnemu glasovanju. Slovenci navzoči in pa Dalmatini glasovali so za Lueger-ja proti predlogu odsekovemu.

Naši dopisi.

Od gorenjske strani. (Beseda po skončanem rimskem romanji.) Naši rimski romarji so mende do malega zdaj zopet doma. Z velikim zanimanjem spremljevali smo jih na njihovem romanji, blagrevali jih zastran velike sreče, hoditi po tako imenitnih krajih ter ogledovati in občudovati jih. Žali, da smo jih pa morali tudi pomilovati zaradi mnogih neprijetnosti, ki so jih prestali marsikje. Se ve, da se na tako daljnih potovanjih človeku marsikaj lahko pripeti; to bo pa vsak nepristransk

opazovalec priznal, da Dunajčani za osnove romarskih družb nimajo daru, in da naj v prihodnje take reči le lepo v miru puste. Kar kdo ne zna, pa ne zna. — Ako človek gre za dragi denar kam po svetu, že dá to zdrava pamet, da rad kaki bolj znameniti kraj tudi bolj natanjko pogleda. Tudi je resnica, da če se človek celi božji dan vozi, je na večer in noč že oddiha potreben in si rad počije. Že l. 1886 smo pomilovali lurške romarje, ko so jih malo da ne od doma kar tje naprej, noč in dan, peljali na sloveči Marijni božji pot. Koliko je bilo pa zdaj drugače? Kje je Dunaj, Zgornje Štajersko, Koroško, Kranjsko? Dobro polovico dneva in celo naslednjo noč so se od teh krajev prišedši romarji vozili. In to še v avstrijskih vagonih, ki so proti italijanskim „vaša gnada!“ Pomudba v Padovi, ali je bil to za romarje morda kaki oddih? In potem: hajdi naprej — pa v laških vozovih III. reda, ki so za živino, pa ne za ljudi, — noter dol v daljno Loretto. Tam pa so morali ostati eni reveži v hladni noči pod prostim nebom noter do jutra!! Kje je tu obljubljeni red? Ali niso Dunajčani poznali skoraj mesec poprej števila romarjev, in tedaj imeli dovolj časa, preskrbeti tega, kar so obetali? In o prihodu v Rim, kako je bilo pa tam? Oglasili so se mnogi že naprej za stanovanje in hrano; o prihodu pa niso vedeli, kam, in iz kolodvora se je še le moralo tolegrafirati po mestu, kje kaj romarjev pod streho vzamejo!! O joj, tacega nereda! Če se morda ni vsem romarjem tako godilo, euim se pa je, in lahko služimo z imeni, če bi bilo treba. Sploh naj bo rečeno: Dunajčani so se ta pct kot snovatelji romarskih trum jako slabi nadarjenci pokazali; ta „dinst“ naj zanaprej le iz rok polože. Bo prav tako, vsaj za tiste, ki bi se še kdaj njihovemu vodstvu in obljubam vdati mislili. L.

Iz Ljubljane. — V državnem zboru postale so razprave nekoliko mirnejše. Desnica in izrekoma Slovenski poslanci niso sicer prenehali svoje borbe za narodne naše zahteve, to da glas njihov postal je manj ojster. Včeraj zagovarjal je zopet poslanec Klun nadaljni obstanek gimnazije v Kranji ter je predlagal resolucijo, katero bode pretresaval še budgetni odsek. Pri pravosodnem ministerstvu, katero je zadnje v budgetni razpravi, pride še borba zaradi slovenskega vpisavanja v zemljiške knjige.

— Deželni predsednik gospod baron Winkler vrnil se je minulo nedeljo jutro z Dunaja zopet v Ljubljano.

— Trijaški letni somenj v Ljubljani minuli ponedeljek bil je primeroma dobro obiskan. Prignalo se je na somenj 1493 konjske in goveje živine in prodajalci so se še nekaj hvalili, ker plačevala se je nekaj pitana živina približno po 13½ gld. stari cent. — Izredno drago so se prodajali letošnji prasički, lepših štimali so lastniki po 25 gld. par, najmanjši kupili so se po 12 gld. par.

— Razpis dobave. Da se zagotovi živež za c. kr. vojno brodovje za dobo od 1. januarja 1889 do 31. decembra 1891 bode 6. julija 1888 ob 4. uri popoldne

ponudbena razprava pri c. kr. vojnem pristaniškem povoljstvu v Polju. Z vsako ponudbo je tudi izročiti odstopnino v znesku 10.000 gld. av. vr. Pogoji, ponudbeni obrazci so tudi na ogled v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— C. kr. trgovsko ministerstvo naznanilo je trgovski in obrtniški zbornici z ukazom od 7. maja t. l., števil. 18.393, da po navodilu, izdanem od francoskega glavnega carinskega ravnateljstva francoskim carinskim uradom, ni pri poštnih zavojih več potreba prvotnih po-verilnic.

— Umrli so v Ljubljani: dne 6. maja gospa baronica Schönberger rojena Zeschko, soproga c. kr. okrajnega komisarja. — Minulo soboto dne 5. maja umrla je v Koliseji gostilničarica g. Fani Dimlinger, od svojega v Zagrebu živečega moža ločena, — vsled zastrupenja s fosforom. Ni še dognano ali je smrt povzročil zločin ali samoumor. — V ponedeljek, smanji dan, kmetiški starček Miha Zabukovec doma s Podgorice pri Grosupljem 77 let star za mrtvudom.

— Stritarjevih zbranih spisov prišel je na svitlo snopič 45

Velik požar vničil je minuli teden v Radečah na Gorenjskem 25 hiš. Škoda znaša nad 50.000 gld.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Odkar se je desnica državnega zbora pri prvi točki proračuna naučnega ministersva odločila, glasovati za predlog, je tek razprav primeroma miren. V obornici je večinoma navzočih ravno toliko poslancev, da se ohrani sklepčnost, posebne pozornosti pa ni opaziti nikjer. Važnejše dogodbe zadnjih sej pa opisuje naš dopisnik iz državnega zbora.

Priprave za slovesno razkritje spominka cesarice Marije Terezije, katero bode v nedeljo 13. t. m. so popolnem dogotovljene.

Začetkom prejšnjega tedna dognala so se skupna ministerska posvetovanja glede skupnih potrebščin za prihodnje leto. Kolikor se čuje znašala bode redna potrebščina za blizo 3 milijone več kot dosedaj, — izredna potrebščina pa z všteto ono svoto, katera se je potrosila minulo zimo za izredne priprave, pouzročene po nakopičevanju ruske vojne na naših galiških mejah — pa baje znaša 51½ milijonov.

V petek in soboto minulega tedna bila je končna sodnijska obravnava zoper poslanca Schönerer-ja zavolj ponočnega napada, katerega je dne 9. marca ob 1. zjutraj izvršil z 27 tovariši v vredništvu lista „Neues Wiener Tagblatt“, s tem, da je dal tam zastopiti vse vhode, očital vrednikom, da ne morejo pričakati smrti „našega nemškega cesarja“, jim pretil, tovariš njegov enega na glavi poškoval in zahteval, da pokleknejo: „Judje na kolena“! Konečno pa se umaknil, ko je na pomoč prišlo več močnih delavcev

tiskarne in policija. Schönerer, ki je hud nasprotnik judov ima zato na Dunaji mnogo pristašev, ako ravno ima vsled vednega pijančevanja zmešano glavo. Sodba razglasila se je soboto večer 1/4 11 in zunaj krog deželne sodnije čakala je velika množica pristašev in pa nasprotnikov njegovih tako, da je moralo na mesto priti veliko stražnikov in tudi vojakov. Mnogokrat čuli so se glasovi „Hoch Schönerer! Nieder mit den Juden! (Slava Schönererju! Proč z judi!) Konečno zvedela se je tudi med ljudstvom sodba, ki se glasi: Schönerer obsojen je na 4 mesece teške, s postom poostrene ječe in v zgubo plemstva, tovariš njegov Gerstgasser pa na dva meseca teške ječe. Protisemiti niso bili zadovoljni z obsodbo, toda, ko se je drugi dan čitala po vsih listih obsodba z razlogi vred, sprevideli so gotovo tudi pristaši Schönerer-jevi, kako povsem nepristansko so sodniki sodili zoper njega, ne glede na to, da z zaničevanjem celo javno govori o našem dvoru in nemškega cesarja imenuje „svojega presvitlega vladarja“.

Najnovejše vesti.

Z Dunaja. V večerajšnji seji zahteval je poslanec Schönerer naj se ena izmed 1627 prošelj broječih 23880 podpisov, ki zahtevajo istinito in nepokvarjeno poročanje iz državnega zbora, deželnih zborov, sodnijskih obravnjav itd. sprejme v stenografski zapisnik. Nadalje izreče predsednik, da za volitev v oddelkih ni treba nadpolovične večine. V zadostilni odsek Luegerjev zoper Kopp-a izvoljeni so: Bärenreuther, Kathrein, Beer, Tomašček, Weitlof, Bulat, Skarszewski, Chamice in Mikiška, toraj pet desničarjev in 4 levičarji. Odsek poroča v zbornici danes. — Pri nadaljevanji budgetne razprave rešilo se je poglavje srednje šole. Klun zagovarjal je nadaljni obstanek kranjske gimnazije ter je predlagal: „Visoka c. kr. vlada se pozivlja, dopusti nadaljni obstanek c. kr. nižje gimnazije v Kranji“. — Mesto bolnega Izidor Zotta izvoljen je v tiskovni odsek: Šuklje, v onega za službeno pragmatiko pa: dr. Ferjančič. Na po smrti izpraznjeno mesto v državnem sodnem dvoru bil izvoljen: dr. Wackernell v Innsbrucku. V šolski razpravi je Čeh dr. Dostal ministra Gautscha zarad višje gimnazije v Taboru ojstro napadal. Konec seje 4¼ uri.

Nemška. Cesarju, ki je prejšni dan nagloma zelo oslabeled, se je večeraj zopet nekoliko na boljše obrnilo.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 9. maja ob 2. uri 15 minut popoldne.

Včeraj Klun kot generalni govornik desnice stavil resolucije gledé obstanka Kranjske gimnazije. Resolucija izročena budgetnemu odseku. Danes levičarji z 155 glasovi proti 98 desniškim odklonili grajo Koppu.

Popravek. V št. 18. Pri dopisu „Iz nad Škofje Loke“ stran 142 v 22 vrsti od zgoraj beri: mesto „norav tu“ „ravno tu“ Stavec.